DEC 30 1918

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

# СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 17-го грудня 1918. Ч. 150. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, December 17, 1918. No. 150.

# ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН В ПАРИЖИ.

## Війска аліянтів обсадили найбільшу чорноморську пристань, Одесу.

## Аліянти висилають комісію в цїли провіреня польських погромів.

## Російські реакціонери роблять зусиля в цїли приверненя царського престола.

### ПРИВИТАНЄ ПРЕЗИДЕНТА ВІЛСОНА В ПАРИЖИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 16, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

**Два міліони людий взяло участь у повитаню президента.**

ПАРИЖ, 14. грудня. — **Президент Вілсон віхав нинї до Парижа серед гуку сто гармат. Два міліони людий залягли улиції і площі, які ведуть від зелїзничої стациї аж до палати, в якій замешкає президент підчас свого побуту в Парижи.**

Поїзд прибув на стацію точно о год. 10-тій рано. На плятформі ожидали президента Вілсона президент Поанкаре зі жінкою і премієр Клємансо.

Перший з поїзду висів президент Вілсон, виглядаючи щасливий і вдоволений. Повитанє на двірци тривало дуже коротко, без урядового характеру.

В пять хвиль опісля оба президенти, Вілсон і Поанкаре, сиділи побіч себе в отвертім повозї, запряженім у два коні. В слїдуючім возї їхали жінки обох президентів, жінка французького амбасадора з Вашінгтону і дочка Вілсона. За тими возами слїдувало ще дальших кільканайцять возів, в яких їхали американські і французські достойники.

На стациї молода женщина в альзатськім народнім строю перетиснула ся через ряди і вручила велику китицю рожий президентови Вілсонови, а громада шкільної дітвори наповнила китицями фіялок повіз пані Вілсонової.

36.000 французького війска, цьвіту французької армії, творили шпалїр від стациї аж до палати кн. Мірата, в якій замешкає президент Вілсон з родиною.

О год. 10.45 перед полуднем президент Вілсон був вже в палатї кн. Мірата. Президент Поанкаре і премієр Клємансо попращали Вілсонів, запрошуючи їх на ґальовий обід до елїзейської палати.

Ґальовий обід, виданий в честь Вілсона, розпочав ся о 1-шій годинї в полудне. Присутних було около 200 гостий. О год. 2.45 пополудни президент був вже назад у своїй резиденциї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 16, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

### ВІЙСКА АЛІЯНТІВ ОБСАДИЛИ МІСТО ОДЕСУ.

**Мешканцї міста радо витали французькі війска.**

ЛОНДОН, 13. грудня. — **Німецькі війска опорожнили Одесу, найбільшу пристань на Чорнім мори,** як се доносить нинїшна урядова телеґрама з Берлїна. Телеґрама додає також, що розоруженє армії ґен. Макензена відбуваєть ся дальше зовсїм правильно.

**Французькі моряки війшли до Одеси серед сердечного повитаня зі сторони мешканців, як се доносить телеґрама до паризької часописи „Матен". Французькі відділи обсадили стацію бездротного телеґрафу і прогнали німецьких жовнїрів з прочих мілїтарних становищ.**

Тасама часопись доносить, що місто і кріпость Севастополь вже зовсїм очищені з німецьких жовнїрів, які спричиняли ріжні заворушеня. Як стверджено, німецькі жовнїри позістають в порозумінню з большевиками.

Ескадра кораблїв аліянтів вже перед тижнем прибула до Одеси і переймила під свій заряд німецькі і російські кораблї, які передав представникам аліянтів німецький командант чорноморської фльоти.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 16, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

### АЛІЯНТИ ВИСИЛАЮТЬ КОМІСІЮ В ЦЇЛИ РОЗСЛІДЖЕНЯ ПОЛЬСЬКИХ ПОГРОМІВ.

ВАШІНҐТОН, 14. грудня. — **Злучені Держави і аліянти згодили ся вислати окрему цивільну комісію до Польщі в цїли провіреня донесень про зьвірства, які мали діяти ся в сїм краю.**

З департаменту загр. справ доносять, що таке рішенє повзято на внесенє французького правительства. Польські представники в ріжних краях згодили ся на те.

**Задачею комісії аліянтів буде в першій мірі розслїдити справу польських погромів проти Жидів.**

**Маршалок Фош висилає до Польщі військову комісію.**

ВАШІНҐТОН, 12. грудня. — **Маршалок Фош вислав військову комісію, зложену з офіцирів аліянтів, до Польщі в цїли провіреня погромів, які там в останних часах мали відбути ся.**

Як се доносить нинїшна урядова телеґрама, французький міністер загр. справ, Пішон, повідомив про відізд сеї комісії, заявляючи, що після одержаних ним інформаций заворушеня були спричинені німецькими і австрійськими жовнїрами, які повертають з російського полону домів.

Сї жовнїри, як се дальше заявив Пішон, без проводу своїх офіцирів ходять, куди їм подобаєть ся, рабуючи села і нападаючи на мешканців, без огляду на їх народність і віру.

**Домашну війну між Поляками і Українцями в Галичинї приписує міністер Пішон большевицьким аґентам (??!), висланим туди з Росії в цїли викликаня заворушень здовж погранича.**

Французьке правительство, як се заявив дальше міністер, рішило видати всякі конечні зарядженя, щоби положити конець неладови і приобіцяло Жидам, що не допустили на будуче до того, щоби нові погроми уладжувано проти жидівського народу.

„Польскі Комітет Народови" в Парижи вповнї згодив ся на акцію маршалка Фоша. Комітет заявив притім, що Німцї роблять постійно зусиля, щоби через викликанє заворушень скомпромітувати Польщу в очах цивілїзованого сьвіта.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 16, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

### РОСІЙСЬКІ РЕАКЦІОНЕРИ ХОЧУТЬ ПРИВЕРНУТИ ЦАРСКИЙ ПРЕСТОЛ.

**Великого князя Кирила Владіміровича лагодять на нового царя Росії.**

СТОКГОЛЬМ, 13. грудня. — **В останних кількох тижнях місто Стокгольм стало осередком незвичайно сильної протиреволюційної російської діяльности.** Богато справ позістає ще неясних, однак богато ріжних вістий вже нинї про се розходить ся.

Майже кождий корабель, який прибуває туди з Фінляндії, привозить одну або дві визначні личности царського режіму. **Між тими,** які задержали ся в Стокгольмі, находять ся між иншими отсї: **ґен. Димитрій Трепов,** який по уступленю Штірмера став премієром, щоби промостити дорогу свому наслїдникови, ще більшому реакціонерови, Алекс. Протопопов; **барон Тавбе,** бувший шеф політичного департаменту в міністерстві загр. справ, звісний зі своєї діяльности з горячих дискусій в думі; **князь Волконський,** бувший заступник президента думи і заступник міністра внутрішних справ.

Зпоміжи прочих тут перебуваючих реакціонерів треба згадати бувшого сенатора Заслядке, ґен. Масальського і бувшого російського амбасадора в Злучених Державах, барона Розена.

В останних днях прибув тут з Фінляндії також бувший російський премієр **Коковцев,** реакціонер. Він війшов був зразу в зносини з місцевою ґрупою реакціонерів, але опісля зірвав з нею і виїхав до Англії.

Останним, який тут прибув з Фінляндії, є ґен. Юденич, який будучи командантом російський війск на Кавказї, здобув турецькі міста Ерзерум і Трапезунт.

Ся ґрупа реакціонерів відбула ряд потайних конференцій, в яких брали участь також визначні жидівські банкирі, з яких много находить ся тепер в Стокгольмі.

Вже від довшого часу ходить чутка, що предметом тих тайних нарад була **справа зорганізованя російського монархістичного правительства, яке би обняло власть по упадку большевиків.** Нинї сї вісти прибирають характер урядових потверджень в артикулї, поміщенім у шведській часописи „Даґенс Нигетер" і опертім на матеріялах одного з учасників конференциї.

**Часопись доносить, що така конференція вже відбула ся та що правительство зістало також вже утворене.**

Новий монархічний кабінет, який має перенятн власть в Росії по упадку большевиків, має складати ся з отсих членів:

Ґен. Трепов, премієр; бар. Тавбе, міністер загр. справ; князь Волконський, міністер внутр. справ; Давідов, міністер фінансів; Заслядке, міністер справедливости; ґен. Масальський, міністер війни; ґен. Юденич, головний командант нової монархістичної армії.

**Царем мають намір проголосити великого князя Кирила Владіміровича.**

Нове правительство стоїть в рішучій опозиції до правительства в Омску і Архангельску.

## В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 16, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

**Аліянти мають намір заняти Петроґрад і Москву.**

ЛОНДОН, 13. грудня. — Англійський адмірал Кемп в листі до часописи „Таймс" заявляєть ся за обсадженєм Петроґраду, Кронштаду і Москви війсками аліянтів. Адмірал Кемп був головним командантом на північно-російських водах.

**Аліянти хочуть обсадити прибалтійські краї.**

ВАШІНҐТОН, 13. грудня. — Держави аліянтів, як се подають нинїшні вісти, висилають війска до північно-західних країв Росії, щоби їх обсадити, скоро лише їх опорожнять війска німецькі.

Російське населенє територій, які находять ся під німецькою окупацією, звернуло ся з просьбою до аліянтів, щоби не віддали його в руки большевиків.

**Злучені Держави не заняли в сїй справі ще доси жадного певного становища.** Здогадують ся, що президент Вілсон порішить остаточно сю справу, але допёрва по спільній нарадї з представниками аліянтів.

Тимчасом однак большевики користають з нагоди, щоби захопити під свою контролю як найбільші простори.

**Сильна большевицька армія в напрямі центральних держав.**

ПАРИЖ, 14. грудня. —Большевицькі війска, в склад яких входить 11 дивізій піхоти, кінноти і артилерії, посувають ся на 400-милевім фронтї, то є від Фінського заливу аж до Днїпра, як се доносить телеґрама з Берна.

Большевицька армія одержала приказ розпочати наступ дня 11. падолиста, то є в дни підписаня розему між Німеччиною і аліянтами.

Німецькі жовнїри, які належали до армії, яка обсадила була російські землї, переходять часто на сторону большевиків, нищачи все, що попадеть ся і збираючи воєнні матеріяли, які полишають німецькі війска, уступаючи на захід.

**Большевики розстріляли 300 офіцирів.**

ВАШІНҐТОН, 13. грудня. — Большевицьке правительство у Вологдї видало засуд смерти на 300 бувших російських офіцирів, які були в змові в цїли поваленя савєтського правительства; офіцирів розстріляно, як се доносять вісти, одержані нинї в департаментї загр. справ.

**Розстрілюють попів і монахів.**

ВАШІНҐТОН, 12. грудня. — Большевицьке правительство придержуєть ся й надальше насильних метод при поборюваню протибольшевицьких рухів, як се доносять вісти, походячі з урядових кругів.

**Число жертв є дуже велике. Між жертвами находить ся богато попів і монахів.**

Вісти з Петроґраду, датовані дня 5. грудня, а які походять з урядових жерел, кажуть, що комісія для поборюваня протиреволюції надальше держить ся своєї давної методи і засуджує на смерть часто лише на підставі самого підозріня, що дана особа голосила протиреволюційні погляди.

В однім малім місточку, у вятській ґубернії, покарано недавно 10 осіб, а в Спаску 22 осіб.

**Лєнін є за покиненем большевицького режіму.**

СТОКГОЛЬМ, 14. грудня. — Большевицькі провідники в Росії ведуть тепер горячі дискусії над тим, чи залишити цїлий теперішний режім, як се доносить аташе шведського посольства, який прибув з Петроґраду.

Николай Лєнін і Лев Каменев мали заявити ся за покиненем теперішного режіму, але проти того виступають міністер війни Троцький, міністер загр. справ Чічерін, і Радек, який взиває, щоби видержати до останку.

Справа була недавно предметом нарад на засїданю центральної ради роб. і салд. депутатів. Лєнін поніс невдачу більшостию 12 голосів при 200 голосуючих.

## В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 16, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

**Радикальні соціялісти уступають з німецького правительства.**

ЛОНДОН, 15. грудня. — **Гуго Гаазе і Барт, два з трох представників независимих соціялїстів в кабінетї, уступили, як се доносить телеґрама зі Женеви. Телеґрама доносить, що також провідник соціялїстів Лядебур зірвав зносини з правительством.**

(Німецьке правит. складало ся зі 6 членів: трох соціялїстів умірковании і трох соціялїстів независимих).

**Програма німецьких большевиків.**

АМСТЕРДАМ, 14. грудня. — Група радикальних соціялїстів „Спартак" — большевики — ухвалила перевести слїдуючу програму в цїли забезпеченя революції:

Розоруженє всїх офіцирів поліції і жовнїрів, які не належать до кляси пролетаріяту, і всїх членів пануючих кляс.

Забранє радами жовнїрів і робітників складів амуниції, фабрик оружа і амуниції.

Зоруженє всїх дорослих пролетарів і утворенє робітничої міліції.

Утворенє пролетаріятом червоної ґвардії.

Зніесенє ранґи офіцирів і підофіцирів.

Усуненє всяких офіцирів зі жовнїрських рад.

Заступленє політичних орґанів і урядів давного режіму представниками жовнїрських і робітничих рад.

Знесенє всяких парляментів та міських і инших рад. Вибір загальної ради, яка вибере зпоміж себе екзекутивну раду робітників і жовнїрів.

Знесенє всяких державних і инших публичних довгів, включаючи й позички воєнні, до певної границї субскрибованя.

Вивласненє всїх земельних маєтків, банків, копалень угля і великих промислових підприємств.

Сконфіскованє всїх маєтків до відповідної висоти.

**Страйки в Берлїні розпочали ся.**

АМСТЕРДАМ, 15. грудня. — Страйк в Берлїні приймає величезні розміри, як се доносять одержані вісти.

На страйк вийшло вже поверх 350.000 робітників. Вчера появили ся лише дві часописи і то яко летучі картки.

**Невдоволенє серед Хорватів і угорських Румунів.**

БЕРНО, 9. грудня. — Між републиканами в Загребі панує сильне невдоволенє, що югославянська рада порішила злучити Югославію зі Сербією під сербською династією.

З тої причини прийшло до значних заворушень серед хорватських жовнїрів. Хорватське правительство завело в тій справі строгу цензуру.

Таксамо прийшло до заворушень і між угорськими Румунами. Румунські війска не були всилї обсадити місцевости Петрошені, головного осередка копалень в полудневій Трансильванії, бо жовнїри здезентирували.

**Мадярські війска опорожнюють Чехію.**

ВАШІНҐТОН, 11. грудня. — Мадярські війска, які стояли залогами по містах Чехії і могли спричинити нові заворушеня, почали вже опорожняти місто Прагу, як се доносить нинїшна урядова телеґрама.

Праська часопись, „Народні Лісти, доносить, що мадярські війска опорожнять також всї провінції словацькі.

**Про положенє в Болгарії нема жадних вістий.**

ЛОНДОН, 11. грудня. — В урядових кругах в Лондонї нема доси жадного потвердженя вістки про уступленє з престола болгарського короля Бориса, як се доносить урядовий звіт бюра Райтера.

Революція, яку підняли в Болгарії большевицькі елєменти, скінчила ся невдачею, додає дальше телеґрама.

**„Шінфейнери" домагають ся независимости для Ірляндії.**

ДОБЛИН, 12. грудня. — „Шінфейнери" (революціонери в Ірляндії) домагають ся утвореня айриської републики. Вони візвали, щоби посли, вибрані в суботу до англійського парляменту, зрекли ся своїх місць в англійськім парляментї та старали ся утворити свій власний парлямент в Доблинї.

Шінфейнери роблять стараня, щоби мати право вислати на мирову конференцію своїх делеґатів. Можливе є також, що вони, користаючи з принципу президента Вілсона про право всїх народів до самовизначеня, поставлять також домаганє в справі цїлковитого відокремленя айриської держави від Англії.

**Ґен. Маннергайм премієром фінського кабінету.**

ҐЕЛЬЗІНҐФОРС, 13. грудня. — **Фінський сойм вибрав нинї ґенерала Маннергайма формально премієром Фінляндії.**

Сойм приймив також до відома уступленє бувшого премієра, Свінгуфвуда.

'SVOBODA' (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor
ANDREW SAWKA, Business manager

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103 Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918

| SUBSCRIPTION: United States: | | ПЕРЕДПЛАТА в Злучених Державах | |
|---|---|---|---|
| 1 year | $3.00 | на рік | $3.00 |
| 6 months | $1.75 | на пів року | $1.75 |
| 3 months | $1.00 | на 3 місяці | $1.00 |
| In Jersey City and to foreign countries: | | В місті Jersey City і за границю: | |
| 1 year | $3.50 | на рік | $3.50 |
| 6 months | $2.00 | на пів року | $2.00 |
| 3 months | $1.25 | на 3 місяці | $1.25 |

Single copy 3 cents. — Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

## ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА!

Цілий сей тиждень Американський Червоний Хрест буде вести широку акцію в цілих Злучених Державах за приєднуванем нових членів.

Доси Американський Червоний Хрест має кільканайцять міліонів членів, однак сьміло можна сказати, що він може мати і 100 міліонів членів. Цілий нарід в Злучених Державах може і повинен належати до Американського Червоного Хреста. Кождий горожанин і мешканець може дати річно одного доляра вкладки за себе, а хто має родину, то також по доляровi і за кождого члена родини. Се на рік не великий видаток, хоч би і для найбіднійшого, а принесе поміч усім, що терплять окалічілі, ранені, бездомні і голодні по минулій страшній війні в Европі.

Американський Червоний Хрест не здержує своєї праці, хоч війна скінчила ся. Ся гуманна інституция буде ще довгий час, може і кілька літ, працювати для терплячого населення в Европі.

Американський Червоний Хрест несе поміч усім, без ріжниці, між усіми народами і в усіх сторонах сьвіта.

Американський Червоний Хрест працював і спішив з помочию також на Україні, а в недалекім часі, як обіцяно У. Н. Комітетови, пішле поміч для найбільше потерпівших українських земель в Галичині, на Буковині і на угорській Руси.

Тому кличемо до всіх Українців в Злучених Державах, до горожан і до не-горожан: Вступайте в члени Американського Червоного Хреста. Впишіть ся самі і свою родину. Зложіть по доляровi річно від себе і від кождого члена своєї родини, а поможете всім терплячим у сьвіті, і між ними і своїм братям в старім краю.

Місцеві українські комітети повинні з власної волі стати до помочи Американському Червоному Хрестови, зібрати як найбільше нових членів і передати їх спис і вкладки або місцевому комітетови Американського Червоного Хреста, або відіслати до головного його офісу у Вашінґтоні.

## ОСНОВУЙТЕ МІСЦЕВІ У. Н. КОМІТЕТИ.

Український Народний Комітет отсим відзиваєть ся **до всіх українських товариств, братств, сестрицтв, клюбів і т. д., по всіх місцевостях в Злучених Державах,** щоби сейчас приступили до орґанізованя місцевих У. Н. Комітетів.

В кождій громаді повинен по змозі, в неділю, дня 22. с. м., а найдальше 29. с. м. відбути ся **спільний мітінґ** всіх місцевих товариств, братств, сестрицтв, клюбів і т. д., на якім треба вибрати спільний місцевий комітет. Се буде Український Народний Комітет даної місцевости і буде називатись наприклад так: **Український Народний Комітет в Філядельфії, Па.,** або **Український Народний Комітет в Пітсбурґу, Па.,** чи: **Український Народний Комітет в Шікаґо, Ілл.,** і т. д.

Коли в якій місцевости вже є місцевий комітет, то він потребує тільки зголосити своє приступлене до У. Н. Комітету і подати імена й адреси уряду до головного офісу У. Н. Комітету.

Кождий відділ, що буде належати до місцевого У. Н. Комітету, буде рівночасно членом головного У. Н. Комітету. Також всі члени тих відділів будуть рівночасно членами головного У. Н. Комітету. Ріжниці не буде жадної.

Для сеї цїли У. Н. Комітет визначив окрему комісію, яка займеть ся всіми місцевими комітетами і буде давати звіт про орґанізоване їх і діяльність до ґазети.

В сей спосіб, через місцеві комітети, У. Н. Комітет зорґанізує цілий український загал в Злучених Державах до спільної народної праці.

Задачі місцевих У. Н. Комітетів на найблизшу будучність є такі:

1. Співділане з головним У. Н. Комітетом в кождій загальній народній акції.

2. Зібране великого фонду для оборони Галичини.

3. Поміч У. Н. Раді в Парижи в її праці підчас мирових переговорів для злуки всіх українських країв в одній вільній українській републиці.

4. Скликане всеукраїнського Народного Зїзду в Злучених Державах.

5. Придбане помочи на удержане українських пресово-інформаційних бюр в Злучених Державах і в Европі, а також заграничних кореспондентів, для вірного інформована других народів про українську справу і для збивания клевет ворогів українського народу, як вшехполяків і т. п.

6. Співділане з головним У. Н. Комітетом для навязання сталих зносин між американськими Українцями і українським репрезентацією в Києві і у Львові.

Просимо скликати як найскорше спільні збори всіх місцевих товариств, братств, сестрицтв, Січий, клюбів і вибрати місцевий Український Комітет **та сейчас приступити до праці у своїй місцевости.**

Про вибір місцевого У. Н. Комітету і про його працю треба постійно інформувати головний офіс У. Н. Комітету.

Всі листи адресувати так:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE,
217 East Sixth Street, New York City.

Н ю Й о р к, дня 7. грудня 1918.

Український Народний Комітет.

## ПРОЧ З ПОЛЬЩЕЮ НА УКРАЇНІ!

Зі старого краю не одержуємо тепер безпосередною дорогою жадних вістий, а тільки часом найдемо деякі вістки, як їх передрукують чужі ґазети, що приходять до Америки. Між иншими такі вістки находимо деколи в польських ґазетах, котрі приходять сюди через польські заграничні бюра.

Минулого тижня польські ґазети в Злучених Державах передрукували отсю статю з котроїсь польської старокраєвої ґазети:

### СТАНОВИЩЕ РУСИНІВ.

Львівський український дневник „Діло" помістило вступну статю п. з. **„Історична Польща чи відбудована Росія".** Статя говорить про вислів деяких польських чинників, що нова руська (українська) держава, так як зачеркнено її в маніфесті цісаря Кароля і в постанові більшости руського зїзду (українських установчих зборів) у Львові, — не довго остала би ся яко самостійний державний твір, бо найшла би ся вона між двома (?!!) сильнійшими орґанізаціями, польською державою і відбудованою російською державою та мусіла би (?!!) до одної з них тяготіти. Польська розвязка є тільки одна: З уваги, що східна Галичина є історично і культурно в значній мірі польським (?!!) краєм, а етноґрафічно має значну (?) польську меньшість населеня, повинна вона бути злучена з польською державою (!!!), яка запевнила би Русинам територіяльну і національну автономію.

Однак часопись „Діло" не признає сеї програми згоди (!!!) і порозуміня (!!!), але висловивши надію, що такого порішеня не признав би навіть президент Вілсон, заявляє:

**„На се відповідаємо яско і отверто: — наше рішене все звучить: Проч з Польщею! Коли би навіть закордонна Україна не мала удержатись яко независима держава, а увійшла в склад відбудованої Росії, то і тоді рішене нашого народу, як далеко він живе, по Сян і поза Карпати, звучало би: До України! Нехай Поляки не страшать нас відбудованем Росії. Злука з нею значила би в кождім разі злуку з закордонною Україною, або злуку всїх українських земель".**

Бачимо отже, що Русини нині готові піддатись відбудованій Росії, аби тільки східна Галичина не осталась при Польщі. На се добровільно польський нарід не може зголитись.

* * *

З отсеї статі бачимо, **що галицькі Українці за всяку ціну хотять злучитись з Україною, а знова за жадну ціну не хотять належати під Польщу.**

З другої сторони ляшня за всяку ціну хотіла би втягнути наш старий край у свою неволю, обіцюючи „територіяльну і національну автономію", яку Українці вже добре знають, бо терпіли її 577 літ.

Відповідь Українців — як пише „Діло" — є тільки одна:

**— До України!**

Чи Україна буде самостійною державою, чи буде у федеративній спілці з народами бувшої Росії, Українці з Галичини, Буковини і угорської Руси мають тільки один вибір: До України!

Обовязком українського народу є подбати разом з другими народами, аби Україна була самостійною державою, хоч би у федеративній спілці з другими народами бувшої Росії, але рівночасно також, аби всі українські землі були злучені і належали до Києва.

За тим є весь український нарід на Україні, а також і всі Українці в Америці.

## БУВШИЙ АВСТРІЙСЬКИЙ ЦІСАР ВІДДАВАВ ГАЛИЧИНУ В НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКУ НЕВОЛЮ.

Телеґрама з Відня, з датою 9. с. м., подає промову бувшого австро-угорського міністра заграничних справ, ґрафа Черніна, котрий був одним з фабрикантів берестейського мира.

В тій промові він між иншим сказав:

В порозуміню з цісарем Каролем я пропонував цісареви Вільгельмови, що **Австрія дасть Німеччині Галичину** і згодить ся оставити їй свобідну руку в російській Польщі, як вона відступить Франції Альзацію і Льотаринґію.

Сі слова Черніна вказують на рафіноване лицемірство, обманство і злодійство австрійських міністрів і цісарів, які ніколи не руководили ся у своїй політиці чесностию і справедливостию, а тільки своїм інтересом, та що не рахувались ніколи з волею народу, а тільки з його силою. Слабого угнітали і продавали, а перед сильним били поклони і все йому віддавали.

Той плян, про який говорить Чернін, вказує, що **він і бувший цісар Кароль хотіли 4 міліони галицьких Українців „передати" у вічну німецько-польську неволю,** в заміну за мир, мир для ратунку Габсбурґів і Гогенцолернів.

Ґраф Чернін говорив, що Галичину хотів віддати Німеччині, але се значить: **прилучити до Польщі і разом з Польщею віддати Німеччині.** Німеччина була би забрала собі частину Польщі на заході, а в „нагороду" за се була би віддала їй східну Галичину. Се значить, що Австрія була би віддала наш край Німеччині, а Німеччина Польщі. О скільки Польща терпіла би німецьку неволю, о стільки терпіла би її також і Галичина, але на неї спала би була ще і польська неволя, отже наш старий край був би відданий **в подвійну неволю — німецько-польську.**

Від 1772 року, від розбору Польщі, наша Галичина була в німецько-польській неволі. Але доси проти 4-рох міліонів Українців стояло тільки 12 міліонів Німців і 3 міліони Поляків, а по тій новій неволі, яку плянував Чернін з остатним Габсбурським цісарем, проти нашого краю мало станути 75 міліонів Німців і 15 міліонів Поляків!

Українці ніколи не вірили Габсбурґам і їх міністрам, таксамо як і Ляхам, однак часом, в розпучливім положеню, коли з півночи ішла на них царська навала або большевицька і несла руїну, подавали їм руку, сподіваючись помочи за взаїмну відплату.

Та що з того...

Українці все вкінци переконувались, що мають до діла з ніким иншим тільки з опришком і обманцем.

Сей рік переконав уже кождого Українця, що Габсбурґи і їх міністри, а також Гогенцолерни і їх міністри та шляхта і вояцька каста, готовили сїти на український нарід, аби його затягнути у вічну тяжку німецько-польську неволю.

Український нарід був би засудженний на довгу тяжку боротьбу проти сеї неволі, як би вона була тепер не впала під напором непереможної сили американської републики, що своєю демократичною програмою, силою свого нового війска, свого промислу і богатства — завдала удар старому сьвітови, з його неволею, з його престолами і цісарськими злодійствами.

Свобода американської републики — се скала, о яку розібють ся филї европейського невільництва, що доси шуміли понад морем обездолених народів.

## ТАКОЖ ОБОРОНА...

На нашу статю п. з. **„Чи пан Січинський є австрофіл"**, „Народна Воля" відповідає між иншим так:

Певна річ, що д. Січинський не є непомильний. Колиб він навіть дійсно хотів коли зробити що з того, що закидає йому п. Лотоцький, то **очевидна річ, що він міг такого хотіти тільки тоді, поки не обдумав краще справи.** Але як лучше застановив ся, то робив инакше, чим зразу хотів робити. **І в тім власне містить ся ціла нікчемність доносу п. Лотоцького,** що він саме принагідне „хотїнє" намагаєть ся представити як доконаний злочин.

Отже вже є вияснене.

Як пан Січинський не обдумав, то хотів; а як обдумав, то не робив, а завинив п. Лотоцький...

Чому завинив?

Завинив нїби тому, що саме „принагідне хотїнє" представляє яко доконаний злочин.

Перша річ, що „хотїнє", або намірений злочин є в законодавстві також злочином, а друга річ, що **„Свобода" не закидала пану Січинському того, чого він хотів, але се, що він зробив.**

Його агітація в книжці проф. Стеффена і в брошурі — се доконаний факт.

Посилка тої книжки до амбасадора Думби — се доконаний факт.

Гостина у д-ра Штравса в цїли ширеня сеї пропаганди — се доконаний факт.

Пан Січинський хотів і зробив, а не хотіли і не зробили другі, ті, до кого пан Січинський удавав ся з просьбою для ширеня пропаганди.

Ся наївна оборона зі сторони „Народної Волі" не видержує критики. Вже ліпше, як би була звалила всю вину на „Свободу". Як „Народна Воля" привикла всю вину за всяке австрофільство скидати на „Свободу", то чому не можна було ще і сеї зложити?...

## THE NEW ORDER COMETH.

The wind of the spirit blows today,
  And the false is fleeing the true;
The olden order passeth away,
  And the paths are cleared for the new!
Stroke upon fatal stroke vibrates
  From the passing bells of Time,
And the heart of the tyrant palpitates
  At each pulse of the summoning chime!
The mandate of royal despots fails
  In the mocking of those it swayed,
And many are scourged by hatred flails
  In the hands of the once afraid!

And the wise among them bow the head
  To the long-delayed decree
That mounts from the lips of the newly dead
  To the tongues of the newly free!
But woe to the stubborn, for they who bled
  To their death for Liberty
Have sown on the winds a doom of dread
  No satrap's will may flee.
For this is the day of the million fled;
  Though they be not here to see,
Their stern, shrived souls o'er their bodies bed
  Have sentenced the dead-to-be!

Yet justice, not vengeance, shall sway the rod,
  Lest we fall to the Hun's estate;
For the ultimate force of the Allies' God
  Is all-compassing love, not hate.
Yet a love that wields just chastisement
  On those who have mocked its "must"—
To whose edicts battling wills shall be bent
  When the new States rise from the dust.
And this is the part the New World plays
  In the drama of far-flung change:
To widen the sweep of Freedom's rays
  O'er the Old World's riven range.

And this she hath greater soul to do
  Through the pledge of her Old World sons,
Who have breathed her air and steeled their thews
  On her plains where Freedom runs.
For there they have learned to still old feuds,
  And work to a common goal.
So the voice of thir manifold gratitudes
  Shall over the oceans roll,
And in unified purpose soar, to fall
  Upon Europe's blood-drenched sod,
To share, at her sore-tried chieftains' call,
  In the work of the healing God!

(The N. Y. Times) HERMAN MONTAGU DONNER.

## МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ.

На повисшу тему в новітній українській літературі є досить голосів. Деякі з них вдаряють на се, щоби український нарід вязав свою сучасність з минувшиною; щоби нові діла творив на основі старовини; щоби минувші вчинки були основою нашого творчого житя в сучасности. Многі однак голоси звертають своє вістре в противну сторону, кажучи, що „щонебудь з минувшого житя забирати в нове — зовсім непотрібно" (Ольга Кобилянська).

„Траґічна розвязка історії України викликана тим, що український нарід ніколи не міг виробити ані ґрунтовної цивілізації, ані міцної власної дисципліни. Коли поглянемо на давний внутрішний уклад України, то побачимо, що на нім найбільше відбиваєть ся брак культури" — сказав український історик Володимир Антонович. — „Се факт! Бо колиб у нас була колись культура, то не було би такої сучасности, яку маємо нині", твердить М. Сріблянський.

Як отже можна в нинішній боротьбі опирати ся на минувше житє? У нас в минулому нема провідної ідеї. Ми в минувшині — се нація без національних стремлінь і власної творчости. Ми в минувшині — нація позичок!

Чи було у наших предків поняте про себе яко націю? Історія наша не сьвідчить про се. Історія наша говорить, що український нарід в старовині обороняв свою віру, обряди і патріярха, але се не є сьвідоцтвом, що наші предки обстоювали в тій боротьбі українську національність. Бо обороняти віру не значить ще обороняти свою національність, як ми се тепер розуміємо. Національність — се щось инше ніж релігія. Національність жиє і творить ся без участи релігії, а не при її помочи. Тому боротьба наших предків за віру була боротьбою за релігію, а не за національність.

„Український нарід в минувшині, се ворог культури — каже М. Сріблянський у своїй критичній розвідці на сю тему. — За нами не числить ся ніодин винахід, ніодна наукова чи фільософічна теорія. Та инакше і не може бути у народу, що боїть ся і цураєть ся всяких нових думок; котрому ще й тепер клерикальна паволока заснувала сьвіт перед очами і не впускає сьвітла розуму в житє. У нашій минувшині нема нічого. Нема ні держави, ні національних понять, ні мови, ні науки, ні літератури ні мистецтва. Те, чого нам тепер треба, наші предки не утворили і нам не лишили".

Минувшина нічого нам не дала. Не дала нам ні імени, ні мови, ні науки, ні громадського ладу. Всьо нам приходить ся тепер здобувати, будувати і творити. Ні нам, ні батькам нашим предки нічого не лишили. Батьки нас покликали на сей сьвіт і, не давши нам навіть відповідних сил, пхнули нас на житєвий шлях, щоб ми знайшли своє імя, утворили собі мову, літературу, науку і форму та ідеал красшого справедливого житя!

Творім і шукаймо їх не на старих основах і не в історичних слідах. Творім і будуймо їх на основі нашого реального права до житя. Право до національного відродженя розбираймо не з історичного, лише з реального становища нашого. Для нас важним повинно бути наше індивідуальне, орґанічне чутє і домаганє, а не історичне думанє.

Для будови нового житя нам не потрібна минувшина, лише сучасність. Реальна сучасність, ми самі — маємо бути і матеріялом і будівничими нашого житя!

(В.)

## ПОКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ В ДЕСЛОДЖ, МО.

Місцевий Український Народний Комітет в Деслодж, Мо., котрий зістав вибраний на нашім вічу дня 24. листопада б. р., повідомляє всіх місцевих Українців, що дня 22. грудня будеть ся збирати жертви на фонд для оборони нашої української Галичини. Якраз тепер зачинають ся мирові переговори, а українські делеґати вже певно прибули до Парижа і там розпічнуть свою велику працю для оборони рідного краю. Кождому з нас відомо, що наші старокраєві братя є тепер дуже бідні, бо знищені тою страшною війною, тож вони просять весь український загал у Злучених Державах о грошеву поміч. Чиж ми будемо жалувати їм тої помочи? Ми мусимо підпомогти наших рідних братів і мусимо ратувати наш рідний край.

Кождий жертводавець, котрий офірує щонебудь на той фонд, буде записаний місцевим У. Н. Комітетом, а відтак цілий звіт, всі імена жертводавців і жертвовану ними квоту, оголосить ся в „Свободі", а гроші зашлеть ся до головного касієра, о. Николая Підгорецького в Ню Йорку.

Ще раз звертаємо ся до Вас, Українці в Деслодж, з горячою просьбою: Коли комітетові зайдуть до Вас по колекті і будуть просити о жертву на фонд для оборони Галичини, то не відмовляйте їм і не жалуйте тих пару центів на ратунок рідного краю. Дайте щиро свою жертву та ще і других до того заохочуйте, аби ми могли зібрати як найбільше гроша на визволене своєї вітчини з проклятого польського ярма. Складаймо як найбільші жертви, а притім гукнімо всі враз: Проч з Польщею з нашого рідного краю! Нині ми вже маємо наше нове житє і новий край! Слава і честь нашим борцям на нашій українській земли!

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ В ДЕСЛОДЖ, МО.:
**Григорій Іваськів,** голова,
**Василь Бартіш,** касієр,
**Іван Якимів,** секретар.

## ПРОСЬБА ДО ТОВАРИШІВ, ЩО ПОХОДЯТЬ З СЕЛА ЛУЧИНЦІ, ПОВІТ РОГАТИН, ГАЛИЧИНА.

Поважані Товариші! Відколи ми тут в Рочестер завязали товариство несеня помочи рідному селови, то обовязалисьмо ся, що кождий член заплатить вступне 5 долярів, а почавши від мая сего року по 50 центів кождого місяця аж до грудня 1918 р. Є такі, що виконують радо своє приречене, а є такі, що ще і других баламутять. Отож подаєть ся до відома всім і просить ся всіх, щоби на день 25. грудня, при сьвяті „Кризмусу", зійшли ся між годиною 3-тою і 4-тою пополудни під число дому 60 Вудбури стр. на спільну нараду, як далї маємо з тим робити.

КОМІТЕТ.

# ДОПИСИ.

## З PROVIDENCE. R. I.

### Нечестиві збори федераційників.

Шайка кириннників на чолї з Грицьком Болюхом, Сидором і Лободяком (всї три є урядниками товариства ім. князя Данила, відділ 73 У. Н. Союза в Провіденс, Р. Ай.), змовившись між собою, скликала на день 1. грудня б. р. збори до Українського Дому в Менвіл, Р. Ай. З висліду було видно, що ті панки не мали на думці скликати весь український загал, а тільки по двох урядників з кождого товариства, братства і сестрицтва, котре істнує в стейті Род Айленд, без ріжниці на партійність, і мали обговорити справу нашої будучої політики на американській Україні.

Отже правда, що ті люди діпняли вершка своєї безідейности, бо замаскувавши собі очи і заткавши клочем уха, кричали самі мов жиди в божниці, не давши промовити нікому ані одного слова.

І що-ж вони кричали: чи що доброго, чи що чесного, чи що корисного для українського народу в Злучених Державах або у старім краю? Ні! Вони помянули загальні українські справи і скочили просто до У. Н. Союза, до урядників сеї організації, до часописи „Свободи", до Української Ради і її урядників, а навіть до д-ра Демидчука, бо ті люди, котрі скликали сі нечестиві збори (маю на думці президію і деяких референтів на сих зборах), мали на ціли оклеветати чесних людий, котрі щиро працюють на українській ниві.

І який же був вислід сих зборів? Як тільки пан Болюх зістав вибраний за „боса", так зараз виняв з кишені вже готовий пашквіль, про котрий буде мова дальше. Відтак пан Г. Болюх покликав собі до помочи приготованих заздалегідь секретарів, п.п. Г. Микитина з Менвіл, Р. Ай., і Цимбалістого з Кромптон, Р. Ай., йому дуже прихильних і подібних до него людий. Забравши на вступі голос, пан Болюх відразу став говорити про У. Н. Союз і про урядників сеї організації. Казав, що урядники У. Н. Союза не дбають про добро народне, а тільки про добро особисте, і що замість поступати вперед, ті урядники лише кирпнять, роблять роздор між українським народом, „файтують" Федерацію Українців, чорнять поступки героя Січинського і стоять на перешкоді в розвою Федерації Українців в Америці.

Відтак забрав голос пан Сидор, котрий сказав, що бувша Українська Рада, а тепер Український Народний Комітет, не є жадна організація, ані жадний комітет, але особистий інтерес кількох людий, котрі підшили ся під назву Українців в Америці і, сховавшись за плечі духовенства, пускають підлі лайки в сьвіт, поміж український нарід, і йдуть наперекір розвоєви між українським народом.

Дальше п. Сидор розпочав суд над д-ром Демидчуком і сказав, що др. Демидчук є про-Австріяк, бо сам признав ся перед українським загалом, що побирав гроші від австрійського консуляту, і що др. Демидчук накидаєсь на п.п. Січинського і Цеглинського.

Відтак зійшла бесіда на Українське Інформаційне Бюро. Пан Сидор питав ся, чому то урядники Української Ради не хотіли віддати сего бюра добровільно, але хотіли два тисячі долярів за той бізнес, котрий перший сойм в Ню Йорку ухвалив, аби віддати до Федерації бізнес добровільно. Але ті урядники се зігнорували і задержали бізнес при собі. І Федерація була би вже купила той „Ексчендж", бо вже мала $1991, а що їм забракло 9 долярів, то вони мусїли залишити купно бізнесу.

Оттак ломав собі голову наш Лейба Бронштайн. Тоді один з присутних гостий, п. Омелян Рекрут, хотів дещо сказати в тій справі, але Болюх, Сидор і Лободяк скочили мов попарені і закричали мов Жиди на Судний День: „За двері його! Він бреше!"

В тягу дальшої бесіди хотів щось сказати другий з присутних гостий, але п. Болюх завернув ся на всю губу: „Мовчи! Я говорю тепер! **Я є тутка бос!**"

Тоді один з присутних заявив, що він мусить опустити салю, бо має піти до праці на 9-ту годину вечер. Пан Грицько сказав йому: „Не гнайть ся, товаришу, за роботу! Прийдіть до мене завтра рано, а я вам роботу дам!"

Дальше пан Грицько побачив, що присутні не звертають уваги на його байки і сплетні, отже закричав з цілої сили: „Люди! Як я неправду кажу, то вкаменуйте мене! Пятьсот долярів даю! Честь свою даю! Таж се єсть правда, бо я се кажу!"

По таким приготованю приступлено до уложеня протесту проти У. Н. Союза.

Тоді другий з ряду кириннник, п. Сидор, виняв з кишені кавалок якоїсь шмати, на котрій були вже намальовані якісь коники. Він зачав широко розводитись, мов циган по зьвіздах, як то щиро, як мудро він ті осьлики помалював в дома, разом з містром Троцьким.

Тоді всі присутні сказали: „До коша з ними! То підлість!" В тій же хвили Грицько Болюх зірвав ся мов випущений з обори, та як закричить на всі заставки: **„Люди! Що тут є злого, то викрислимо, а що забракне, то ми в дома допишемо. Правду напишемо, вірте мені!"**

А тепер містер Троцький і ваша компанїє, позвольте і мені дещо сказати, бо у вашій шопці ви не дали голосу нікому з тих присутних, котрі не хотіли дати вам свого підпису. Отож, п. Грицю, на другий раз як будете брати ся до політики, то вмийте собі руки, виміть клоча з ух, здоймїть таблицю з чола і будьте чесним чоловіком. Поступайте як щирий Українець, не вживайте підлоти, а йдіть правою дорогою, бо інакше то ми, Українці, скажемо вам: Проч! Геть на Камчатку від нас, або до товариства бувшого кайзера! Проч з людиною, котра не любить правди!

Хай живе правда! Хай живе Україна! Проч з ошуканцями!

За двері нікого не випрошуйте, бо знайте, що се вам зробить кождий щирий Українець в будучности.

А що до вашої роботи то правда, що вона дуже поплатна, бо такої роботи ви самі в житю не мали, а мені давалисьте її, щоб тільки я дав підпис на вашу підлість.

Пане Болюх! Коли ви є щирим, чесним і правдивим Українцем, то вам не потрібно давати пятьсот долярів, аби український загал вам вірив, бо чесній людині український нарід повірить і без гроший.

Пану Сидорови скажу отсе: Коли ви є таким щирим прихильником Федерації Січинського, то не виставляйте її на сьміх. Чи вжеж Федерація Українців не мала на стільки довіря в українського загалу, що не було де позичити девять долярів на купно того Ексченджу від Української Ради? З того найліпше видно, що Федерація є тільки якась спілка на чолі з одним або двома „босами". Отже виходить з того, що ті „боси" хотіли мати свою шопку у Менвіл, бо льокаї тих „босів" кричали, що хотять тільки того сойму, де буде „босом" Січинський і Цеглинський.

А ми, Братя Українці, коли маємо бути правдивими синами Неньки-України, то робім правдиву і щиру народну роботу. Плюньмо на гниль і підлоту аранжерів большевизму та закличмо голосно і грімко: Хай живе Україна! Хай живе правда, бо тільки правда приносить добро для народу! Скажім раз: Проч з партійним соймом, проч з соймиками і їх аранжерами! Скажім раз, що ми узнаємо лиш один сойм, сойм народний!

Гнат Хомета,
секретар товариства ім. Тараса Шевченка, 241 відділ У. Н. С., в Провіденс, Р. Ай.



## З BAYONNE, N. J.

### Не хвали мене губо, бо тя розідру!

В числі 140 „Народної Волї" (з 26. падолиста б. р.) була поміщена допись п. Н. Федишина з Байон, котрий розплакав ся крокодилячими слезами і дає знати загалови, що йому, яко делегатови першого українського сойму, не сьмів ніхто споминати про шуфлю... Сарака думав, що зараз по соймі його повинні були іменувати амбасадором, а тут бідака завів ся і хоч не хоч делегат першого українського сойму мусить обертати коцюбою в зелїзних печах.

І так п. Н. Фидишин, очікуючи на „федераційний портфель", зміг ся при помочи „домової" коцюби на допись до „Народної Волї" і давай взивати всіх чубатих (тут він мабуть призабув, що сам чуба не має) до кузні, щоб викувати красшу долю для українського народу.

Поклик добрий, але що-ж, коли п. Федишин відносить ся з ним до тихсамих людий, котрі розбили Федерацію. Не була тут вина ані урядників Укр. Нар. Союза, ані п. Січинського, але се була вина скрентонських політикерів та недовчених соціялїстів, котрі побоювались, аби п. М. Січинський не позістав при Укр. Нар. Союзі і не спричинив політикерам від „Народної Волї" катастрофи упадку. Тому ви, п. Федишин, коли берете ся за судію, то судіть справедливо, бо так як ви се зачали, то не годить ся для члена У. Н. Союза. Думаю, що вам, яко членови У. Н. Союза, не потрібно летіти аж до чужого органу і грозити пальцем в черевику на когось. Робота, яку ви робили і робите, не годить ся для вас, бож ви прецінь були послом на соймі... Думаю, що в Укр. Нар. Союзі є урядники, котрі таксамо не відкинулиб доброї думки, а ще свого брата, члена У. Н. Союза.

Чиж не сором вам буде, пане Федишин, що за марну допись, котру вам помістила „Народна Воля", ви стаєте їй на услуги і хочете організувати новий відділ для Укр. Роб. Союза? В дописї закликаєте до спільної праці, а в Байоні кидаєте ся з „Народною Волею", в котрій є ваша допись, по хатах, наче маленький штубачок, і хочете закладати новий відділ Укр. Робітничого Союза.

Не думайте, панонько, що байонський нарід не пізнав ся на вас, що ви за коник. Літ тому пять, або більше, ви закладали тут церкву і безчестили перед о. Улицьким своїх товаришів, як Шаламея, Воробця і инших, а опісля знов на зборах, в неприсутности о. Улицького, ви говорили на сьвященників. Через те церковна громада розпала ся, а зложені гроші на початку пішли де? Ніхто не знає і до нині. Таку політику ви робите і тепер. Коли не бачите о. Бартоша, то гордаєте на цілий рот: „Не даймо на церкву!" А коли о. Бартош покаже ся до вашого дому, то ще і в руку поцілуєте і пару долярків на церкву дасьте.

Ви одного дня стоїте за Федерацією, а другого дня за Укр. Радою; а таким „патріотизмом" лиш тілько наших деморалізуєте. Вам пора вдарити ся в лісину і закинути бабську політику, бо через ту політику член У. Н. Союза помацав був своїм чесним черевиком ваше грішне тїло...

Пора залишити мрії про гонори, а брати ся отверто до праці і сказати Українцям в Байоні правду в очи, що бути перекінчиком не оплатить ся, бо правда вийде завсіди на верха, як олива на воду.

Член У. Н. Союза.

## ПОДЯКИ.

Низше підписана вдова по умершім членови з відділу 241 У. Н. Союза, в Провіденс, Р. Ай., висказую глибоку подяку нашій дорогій організації, У. Н. Союзови, його Хвальному Урядови, як також Вп. Членам 241 відділу У. Н. Союза і взагалї нашому українському загалови, що гуртують ся при У. Н. Союзі — за виплачене мені по моїм мужеви, бл. п. Теодорі Стадник, запомоги в сумі $1.000. Нечувана радість опанувала мене в хвили отримання згаданої запомоги. Начеб дух умершого повстав з гробу, щоби зменьшити моє горе, а малим сиротам утерти слези. О ні, ні! То не дух умершого повстав з гробу, то опікун бідних, наш дорогий У. Н. Союз поле͡кшив мою біду і втер слези малим сиротам по умершім батькови. Честь Тобі, Дорогий Опікуне, У. Н. Союзе! Розвивай ся широко і далеко на тій чужій землі, а в хвилях смутку потішай і слези утирай бідним українським сиротам! А тепер кличу до Вас, дорогі Сестри Українки! Пора, крайна хвиля взяти ся Вам до того благородного діла, яке називає ся: приєднуване нових членів У. Н. Союзови. Не носіть ся з гадками, що Ваші мужі заробляють добре. Не тїште ся тим, що маєте зашпаровані девкий гріш. Не хвалїть ся чужими „іншуренсами", бо чуже Вас не загріє! Вступайте всї до У. Н. Союза і заохочуйте до сего своїх мужів, братів і свояків, бо У. Н. Союз се наш дорогий опікун, який Вас у тяжкім смутку потішить і дасть Вам свою щедру поміч. Ще раз кличу до Вас, Сестри Українки, впишіте громадно своїх чоловіків в члени У. Н. Союза. Нехай уже раз прийде до того, щоб кождий Українець і Українка в Америці стануть членами своєї цвитучої і дорогої організації, то є У. Н. Союза. А коли один великий дух злучить нас під прапор і повагу У. Н. Союза, тоді певно слава нашого сьвятого імени українського розвесеть ся геть-тень далеко і широко, межи другими народами. — **Стефанїя Стадник.**

Я низше підписана складаю сердечну подяку Хвальному Урядови У. Н. Союза за скоре виплачене мені по моїм мужу бл. п. Мартинови Андрушкевич посмертного в сумі $300.00. Також складаю подяку Бр. св. Петра і Павла, від. 58, в Ютіка, за виплачене мені з братської каси $75.00. Взиваю всіх Українців, аби вступили в члени У. Н. Союза, бо се є найбільша і найлїпша організація в Америці. — **Марія Андрушкевич.**

Я низше підписана складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за скоре виплачене мені по моїм мужу бл. п. Іванови Галак $125.00, яко половину посмертного. Нехай наша дорога організація росте в найбільшу силу на славу українському народови! Також дякую щиро Хв. Братству св. Петра і Павла, від. 58 У. Н. Союза в Ютіка, Н. П., що мені виплатили з братства $37.50. Всі тутешні Українці повинні вступити до того братства, бо воно іде справедливою дорогою. — **Текля Галак.**

Ми низше підписані урядники братства св. Василія, від. 339 У. Н. С., у Філядельфії, Па., складаємо Хвальному Урядови У. Н. Союза сердечну подяку за так скоро присланy посмертну запомогу по бл. п. Іванови Роман, який осиротив жінку і 5 дітий. Небіщик за свого житя все дбав про своцю родину. Він сам не знав, де і коли його прийдеть ся працати ся з сим сьвітом, але думав заедно о тім, аби належати до У. Н. Союза. Так повинні робити всі Українці. Отже ми, урядники відділу, як також і вдова Марія Роман, складаємо сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза, що головні урядники мали таке милосерне і щире серце і в такім короткім часі вислали на руки відділового уряду для вдови суму 1.000 долярів, котрі то гроші урядники виплатили на мітінгу дня 24. падолиста, за що вдова сердечно подяку зложила як урядови відділу так і головному урядови У. Н. Союза. Тепер закликаємо всїх Українців, котрі живуть тут на чужій землі, щоби вступили до У. Н. Союза, бо то тільки одна організація в Америці, яка совісно, щиро і без жадного клопоту виплачує посмертні запомоги по своїх членах. — **Олекса Дьорка, Іван Сорока.**

## РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

БРУКЛИН, Н. Й. Отсим подаєть ся до відома всім членам тов-а ім. Богдана Хмельницького, від. 22, що річний мітінг відбудеть ся в суботу, 21. грудня б. р., о годині 7.30 вечер, в галі мітінгової під числом 71-73 Норт 5-та улиця. Всі члени мусять явити ся, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду. Будеть ся приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член не явить ся на сей мітінг, заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. Довгуючі члени мають виповнити всі довги, бо будуть суспендовані. — М. Баглай, предс.; Ю. Яринський, кас.; Г. Бардак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. тов. „Жеребецька Любов", від. 144, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеть ся в суботу, 21. грудня, о годині 7.30 вечер, в галі Укр. Н. Дому під числом 217-219 Іст 6-та ул. Маємо дуже важні справи до полагодження. — В. Свистун, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 245, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітінг відбудеть ся в неділю, 22. грудня б. р., точно о годині 3-тій пополудни, в гали звичайній. Кождий член і членкиня має явити ся, бо маємо богато важних справ до полагодження. Буде також звіт з цілого року і вибір нового уряду. Неявившій ся член чи членкиня заплатить кару після ухвали братства. Просить ся прибути на час. — В. Кушнір, секр.

АКРОН, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 295, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеть ся дня 22. грудня, о годині 1-шій пополудни, в гали церковній. Будемо принимати нових членів за половину вступного до братства, а до У. Н. Союза після статута. Якби Ви ся для Вас нагода, на яку Ви чекали і обіцювали, що прийдете, як буде таньший вступ. Я рішучо переконаний, що недавно Ви всї були в страху, а небезпека ще не скінчила ся! Застановіть ся самі над собою! Вступіть до У. Н. Союза поки час! Кождий член, котрий не явить ся на тім мітінгу, підлягає карі, положеній статутом братства. — Я. Цмайло Кульчицький, предс.; А. Цепко, секр.

ФОРД СІТИ, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 63, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеть ся дня 22. грудня, о годині 1-шій пополудни, в гали Зап. Січи при 6-тій евени. Кождий член має явити ся на тім мітінгу, бо буде вибір нових урядників. Довгуючі члени мають свої довги вирівнати, бо хто сего не зробить, не буде мати права до голосовання. Котрий член не буде присутний на мітінгу, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. —Ф. Джуган, предс.; М. Печеняк, кас.; В. Шостачко, секр.

ПІТСБУРГ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє всїх своїх членів, що мітінг відбудеть ся в неділю, 22. грудня, в парохіяльній галі при 7-мій улиці. Всї місцеві і позамісцеві члени мають явити ся, бо будуть важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають виплатити свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів до братства і до У. Н. Союза після статута. — О. Ревть, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 159, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеть ся 22. грудня, в гали церковній при 7-мій улиці, зараз по Службі Божій. Кождий член має явити ся, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір нових урядників. — Я. Бейко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Повідомляєть ся членів тов. ім. Івана Франка, від. 83, що річний мітінг відбудеть ся в неділю, 22. грудня с. р., в гали Укр. Ам. Горожан під числом 822 Н. Франклін ул. Мітінг зачнеть ся о годині 1-шій дзятого, що є богато справ до рішеня. Кождий мусить бути присутний в означенім часї на тім мітінгу, бо буде справоздане річне з приходів і розходів. Відтак буде вибір нового уряду. Пригадуєть ся членам, що кождий мусить заплатити 25 центів за календар, котрий незадовго кождий одержить. Також довгуючі члени мусять виповнити свої довги, бо в противнім разі втратять право до голосовання. Просить ся Вас, панове члени, приведіть хоч по одному новому членови, бо будеть ся принимати до тов-а без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — П. Закутинський, предс.; П. Басараб, кас.; Р. Карбівник, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 388, подає до відома, що на річнім мітінгу дня 8. грудня вибрано отсей новий уряд: В. Пужаковський, предс.; С. Судчак, заст. предс.; П. Шуригайло, кас.; В. Доцик, заст. кас.; Г. Тимчій, секр.; І. Дзенів, заст. секр.; Г. Кахновець і Г. Тарнавський, контролори; М. Дмитрик, В. Паньків і А. Матківський, опікуни хорих; С. Дзюба, капітан; П. Чиківський і Д. Малик, хоружеі; П. Москалюк, дверник; Ю. Заремба, опікун дітий. Мітінги будуть відбувати ся першої неділї по першім в гали церковній, зараз по Службі Божій. — П. Пазюк, предс.; П. Шуригайло, кас.; Г. Тимчій, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Мир. Січинського, від. 146, повідомляє всїх членів, що зборі відбудуть ся в неділю, 22. грудня с. р., о годині 2-гій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Члени мусять конечно явити ся на сих зборах, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір нових урядників. — В. Гах, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Николая, від. 106, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітінг відбудеть ся 22. грудня б. р., зараз по Службі Божій, при Оклей і Райс стр. На тім мітінгу всї члени мають явити ся, бо є богато справ до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі зістануть суспендовані. Будемо вибирати нових урядників. Кождий член має принести 25 центів за календар на 1919 рік. Котрий з членів не прийде на мітінг, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Г. Даців, предс.; Н. Пашко, кас.; С. Прокопів, секр.

ГАМОНД, ІНД. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 107, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінг відбудеть ся дня 22. грудня б. р., о годині 1.30 пополудни, в галї під числом 1126 Сель Мондо. Всї члени мусять явити ся, бо буде вибір нового уряду. Будеть ся принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий з членів не виповнить своєї вкладки, буде суспендований. Неприсутний член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Привітть ся собою як найбільше нових членів. — П. Мудрий, предс.; Ф. Папуга, кас.; Н. Гіба, секр.

# ГУМОР І САТИРА.

### Добра наука.

Один Жид прийшов з якоюсь орудкою до пана, а що пан щось писав, то не хотячи йому перешкаджати, став собі в передпокою і чекав. Нараз побачив Жид фляшку горівки. Присунув ся близше і оглянувшись, чи пан не дивить ся, налив собі один келішок і випив. Відтак налив ще другий і третий. Пан сидячи напроти зеркала видів, як Жид попивав горівку. І впав на гадку дати Жидови добру научку.

Скінчив писати і просить Жида.

Жид уклонив ся низенько і зачав зараз своє діло.

Втім входить льокай. Пан звертаєть ся до него і грізно питає його, чому він такий неосторожний, що зіставив на столі фляшку з такою страшною трутиною.

Жид як почув, перестрашив ся, аж зблід і дрожачим голосом питає пана:

— Чи то дуже страшна трутина?

— Не так дуже — відповів пан. — Один келішок тоби ще не пошкодив.

— А два? — питає дальше Жид.

О, як би хто випив два, то би треба сейчас взяти лікаря на ратунок.

— А три? — питає застрашений Жид.

— Ого! як би хто випив три, тоді вже нема ратунку.

Як то Жид вчув, бухнув на підлогу і зімлів. Його відтак виволікли, відлили водою і вже від того часу ніколи не брав ся господарити в чужім домі.

### Розпізнаний.

Заарештований стояв перед судією.

— Кілько разів ви були арештовані? — питає судія.

— Ще ніколи передтим, пане! — відповів вязень.

— Але ваше лице виглядає мені знаним — каже судія.

— Я є бартендром з готелю, що знаходить ся напроти сего суду — відповів вязень.

### А однак.

— Без гроша нічого не можна зробити на сьвіті.

— А однак.

— Но, що-ж наприклад?

— Довги.

### Розумний Грицько.

— Грицьку!

— А що?

— Слухай, що я тебе спитаю.

— Ну, питай.

— Я спитаю тебе таке, що і ти не знаєш!

— Брешеш, я все знаю!

— Ні, не знаєш!

— Ні, знаю.

— Ану скажи, чого люди бувають одні білі, а другі чорні?

— А ти хиба сего не знаєш?

— А вжеж, що не знаю, коли тебе питаю! Та ти й сам, мабуть, не знаєш!

— Як не знати? — знаю.

— Ану скажи!

— Чого люди бувають білі та чорні?

— Еге.

— От дурний! Ужеж не чого, як того, що одні родять ся в день, а другі в ночи.

— Себто: в день — білі, а в ночи — чорні?

— А вжеж не як!

— Ну, й справді! А я бач сего і не подумав.

— Отож я і кажу, що ти ще мало знаєш.

— Ну, а рижі коли?

— Рижі?

— Еге!

— Рижі також в день, тільки тоді, як буває дуже жарко.

### Пояснив.

— Тату, чи кождий віл має свою корову?

— Ні, мій сину, то лише в людий є такий звичай, що кождий віл є жонатий.





































# ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

**Пошукую** свого краяна **КУЗЬМУ КАРБОВСЬКОГО** з села Колинковець, Бесарабія, Росія. Перед трема роками ми перебували разом у Варен, Огайо. Від тоді не маю про него відомости. Прошу голоситись до: ANTON SANCZALOC, Box 101, Mount Sterling, Pa. 149-51

**Пошукую своїх сестер ЮЗЕФКИ і НАСТІ КВАСНІЦКИХ,** родом з села Трибухівці, пов. Гусятин, Гал. Мають перебувати в Злучених Державах. Хто би о них знав або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: FEDKO KWASNICKY, 183 Second Street, Detroit, Mich. 149-51

Ілько Грегорович пошукує своїх краянів **КАРПА ШАРКО і ОНУФРІЯ ТВЕРДІЙ.** Вони перебували в Ню Йорку. Павло Бальцер був в Канаді, Анна Бальцер була в Клівленд. Всї походять з Лубянки Висшої, пов. Збараж, Гал. Хто би знав їх адресу або вони самі, нехай напишуть на мою адресу: JOHN SANDIGER (J. H)., Rossmore, Logan Co., W. Va. 148-50

В важній справі пошукую **Н. ЛІТИНСЬКОГО,** родом з Телячого, Галичина. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: WALTER KRAMARCHUK, 359 Nepperhan Ave., Yonkers, N. Y. 150-52

Де є **ЮЛІЯ ХОДІВ,** родом з села Бортне, пов. Горлиці, Гал., котра приїхала з краю перед 25-ть лїтами до стейту Пенсильванії і там віддавши ся замуж має доси перебувати. Пошукують її Матрона і Євка Ходів. За подане її адреси дамо нагороду $5.00. Хто би про ню знав або вона сама, нехай зголосить ся на адресу: MRS. EUG. CHODIW, 77 Sussex Street, Jersey City, N. J. 150-52

**Пошукую** свого брата **НИКОЛАЯ ЧІЛЯКА.** Перед 7 роками перебував в Дітройт, Міш. Хто би о нїм знав або він сам, зволить ласкаво зголоситись на адресу: JOHN CHILAK, 62 Barnes St., Ashley, Pa. 150-55

**Пошукую** свого шваґра **ПЕТРА ЧАБАНА,** родом з Глядок, повіт Тернопіль. Потрібний в важній фамілійній справі. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: PETER KARACZKO, 90 Griffith St., Salem N. J. 149-51

**Пошукую** в дуже важній справі свого вуйка **НИКОЛУ СІТНИЦЬКОГО,** родом з Комарна, перед 5-ма роками перебував в Філядельфії. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголосити ся на адресу: IWAN PELENSKY, 3227 Salmon St., Philadelphia, Pa. 148-50—

**Пошукую** свого брата, **ПЕТРА ЕМЧУКА,** сина Федора, з села Поточиск, повіт Городенка. Тому $2\frac{1}{2}$ рока перебував в Філядельфії і Бетлеєм. Хто би о нїм знав або він сам, нехай зголосить ся до мене на адресу: WASYL YUSKIW, 66 S. Division St., Auburn, N. Y. 148-50

**ПОТРІБНО** господиню до заряду домом у гр.-кат. сьвященика. Голосити ся письменно на адресу: REV. M. ASSENDICK, 1509 Florance Avenue, Youngstown, O. 149-2

**КОТРА ҐАЗДИНЯ** хоче купити дешево полотняні мішки, з яких можна робити пошви, плахти на постіль, ручники і другі річи, нехай іде до NEW JERSEY BAG AND BURLAP CO., 631 Grand St., cor. Bishop St., Jersey City, N. J. 145-156

**Пишіть лише по анґлійськи.**

# АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

### Проти червоного прапора.

Червоний прапор заборонено вже в Ню Йорку і Шікаґо, в повіті Гудсон стейту Ню Джерзи (до якого належать міста Гобокен і Джерзи Сіти), а в останнім часї задумала се зробити міська рада в Лос Анджелес, Каліфорнія.

### Їзда в Масачусетс подорожіла.

На жадане трамваєвої компанії в Масачусетс, аби ціну їзди трамваєм підвисшити з 5 на 10 центів, стейтова комісія публичної услуги згодила ся, але під услівєм, що поєдинчий білет буде коштувати 10 центів, а хто купить собі пять білетів відразу має заплатити 35 центів.

### Річні шкоди огневі.

Шкоди у Злучених Державах і Канаді, спричинені огнем, виносять в падолисті 1918 року 12,333.750 долярів. Шкоди за останних 11 місяців сього року виносять 301,276.635 долярів.

### Арештоване большевика.

В Ню Йорку арештовано минувшого тижня письменника Еліса О. Джонса, який розкинув був по місті проклямацію, взиваючи мешканців прийти на пятницю (13. грудня) до Центрального парку, де „рішить ся доля сеї держави". У своїй проклямації Джонс писав, що теперішне правительство скинеть ся, а настановить ся инше, робітниче, яке переведе конфіскату всїх богатств в користь держави і народу. Заповіджені Джонсом збори не відбулись, бо на дворі падав дощ. Коли Джонса припровадили до суду, він заявив, що хоче бути судженим, але судія відіслав його найперше до шпиталю, аби лікарі прослїдили умовий стан його здоровля. Коли окажеть ся, що Джонсон є здоровий, його будуть судити за підбурюване до заворушень.

### Винайдено негоріючий ґаз.

З Вашінґтону урядово оповіщують, що в Тексас винайдено негоріючий ґаз, який знаменито придасть ся для воздушних бальонів. Продукцією сього ґазу займеть ся міністерство маринарки, яке поробило до сього вже деякі приготованя.

### Перша ґазета в Ню Йорку.

Першою часописию в Ню Йорку була „New York Gazette", яка появила ся 225 літ тому.

### До відома всїх Українців з Ню Йорку і околиці.

Маю честь повідомити всїх Українців з Ню Йорку і околиці, що 12. січня 1919 р. в гали Українського Народного Дому буде поставлена на сцену драма „Терновий Вінок" або „Жертви царизму" спільними театральними силами. Подробиції сего представленя будуть завчасу оголошені в українських часописях і розкидках. — **Володимир Сиротенко.**

# ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

**Д. Д., Бравтон, Па.** — Ваші гроші пропасти не можуть. Пійдіть наперед до предсїдателя тої комісії, котра Вас асинтирувала до війска, і розповіджте йому докладно усю справу, а як він не постараєть ся о зворот Ваших гроший, то напишіть відповідне лисьмо (по анґлійськи) до міністерства війни у Вашінґтонї. Там Вашу справу розслідять і дадуть Вам відповідну сатисфакцію.

**П. К., Вілмінґтон, Дел.** — Безіменних дописий ми нїкол не містимо. Як не маєте відваги виявити редакції своє імя, то не звертайте ся до неї зі своїми парафіяльними „троблями".

Праця і наука нерозлучні.

Найліпшим лїкарем у сьвіті є воздух чистий і здоровий.

Ми все шукаємо відгуку нашої душі в другім живім естві.

Вечером співай похвальну пісню дневи.

# СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

### Рада галицьких, буковинських і угорських Українців.

Київська „Нова Рада" подала резолюції, ухвалені 15. жовтня 1918 року на зборах Ради галицьких, буковинських і угорських Українців в Києві". Рада енерґічно протестує проти анексійних плянів імперіялістичних Поляків щодо українських земель, на яких Поляки творять меньшість, кажучи, що імперіялістичні польські пляни йдуть в розріз з демократичною програмою Вілсона. Рада вистосувала домагане, щоби східну Галичину, українську часть Буковини і українські комітати (повіти) Угорщини прилучити до властивої незалежимої і суверенної України.

### Проф. Залозецький помер.

Проф. Роман Залозецький, бувший член австрійського парляменту, бувший великобританський консуль у Львові, президент союза рільничих орґанізацій в Галичині, один з найздібнійших українських економістів — помер у Львові в 57 році житя на інфлюенцу.

### Ґраф Тишкевич пропаґує союз Литви з Україною.

Ґраф Михайло Тишкевич, який пробуває тепер в Швайцарії, занимаєть ся тепер на широку скалю пропаґандою за українсько-литовським союзом. В тій цїли основано в Швайцарії товариство „Литовсько-Український Союз", яке і має на меті приготовляти ґрунт до союза Литви з Україною. Ґраф М. Тишкевич є президентом товариства. — До останного нїмецького канцлєра, князя Макса баденського, ґраф Тишкевич віднїс ся був з інтервенцією, щоби увільнити з виленської вязниці бувшого премієра Голубовича і міністра війни Жуковського, яких німецький воєнний трибунал в Києві засудив на два роки тюрми.

### Україна і Скандинавія.

Київські ґазети з 18. жовтня донесли, що до Києва прибула економічна делеґація Швеції, Норвеґії і Фінляндії, під проводом Е. Кремера, аби навязати торговельні зносини з Україною.

### На Кримі.

Комунікат українського телєграфічного бюра доносить, що 16. жовтня відбув ся зїзд кримських мельників, які ухвалили домагати ся прилученя Криму до України. — Українські фінансісти в Симферополи виготовили плян основаня філії українського державного банку на Кримі.

# ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

### Побожні бажаня Поляків.

Константин Скірмунт, член Польського Комітету Народового в Парижи, а тепер представник сього комітету в Галичині, помістив у „Курієрі Львовскім" статю, в якій зачеркнені границі независимої Польщі сягають до границї Чехо-словаччини, Мадярщини і Румунії. До сеї Польщі Скірмунт хотів би влучити цілу Галичину, цілу Угрорусь і часть Буковини, по ріку Серет. Скірмунт накликує Поляків, аби вони не проспали такої Польщі.

### Домаганя Жидів-сіоністів.

Др. Хаїм Вайсман, президент англїйської Жидівської Сіоністичної Федерації, говорячи минувшої середи на жидівськім вічу в Лондонї, сказав, що цїлком несправедливо є щонебудь вимагати від мирової конференції для Жидів, які не мають ще своєї держави. Жиди найперше мусять мати самостійну державу в Палестині, а відтак аж ставити світови домаганя о свої сьвітові права. Др. Х. Вайсман заявив, що в Палестині є 120.000 Жидів, а 500.000 осіб инших національностий. Він також заявив, що Жиди поставлять мировій конференції лише отсї три домаганя: 1) признати домагане Жидів до Палестини, яко будучої жидівської землї; 2) дати змогу спровадити Жидів з ріжних держав і сторін до Палестини, щоби їх число виносило там що найменьше три міліони душ; 3) іменувати Анґлію опікуном Палестини, бо ся держава має повне довірє у всїх Жидів.

### Спори в Еспанії.

Еспанія, хоч і не брала активної участи у війні, має много клопоту. Отсе 26 послів з провінції Катальонія зажадали від правительства автономії для своєї провінції. Правительство відкинуло домагане і катальонські посли опустили парлямент. Провідником невдоволених Катальонців є сенатор Камбо.

# АФОРИЗМИ.

Тепер і папа не є непомильний.

Емблєма щастя — зломана вітка, покрита цьвітом і росою.

Жарт нїколи не похожий на правду, а правда деколи похожа на злий жарт.

Мудрість — знанє правд, зібраних з житя.

Побіди лише слабодушність, а всьо решта удасть ся само по черзі.

Памятай, що серед людий ти також чоловік; тому не обиджай ся, коли другі сумнївають ся про тебе.

На добру путь усе готовий будь.

Се ще не є вершком щастя, коли ми вдоволені собою; треба так поступати, щоби другі були з нас задоволені.

Нема богатства над тїлесне здоровлє і нема радости над душевне щастє.

Анї імя анї віра анї навіть кров предків не є ще ознакою моєї національности; якою мовою я думаю — до того народу мушу належати.

Скілько в людині доброти, стільки в нїй і житя.

# ГУМОР І САТИРА.

### Побожна, але негречна папуга.

Одна стара панна дістала була в дарунку папуґу, котра, як їй сказано, мала уміти знаменито говорити. Але радість її борзо проминула, бо коли вона одного дня приступила до клїтки, папуга заверещала з цїлої сили: „Гинь, старе пудло"!

Мимо того вона полюбила птицю і постановила відучити її тих поганих слів. Вона довідала ся, що старий, побожний паламар в другім селї має папугу, яка вміє добре говорити, отже пійшла до него на пораду. Той порадив її, щоби вона взяла його папугу і впустила до своєї та не показувала ся через кілька неділь до клїтки; за той час її папуга забуде ті слова, а вивчить ся від його папуги чемнїйше говорити. Вона так і зробила. Коли час науки минув, згадана панна приступила знов до клїтки, а її папуга заверещала знову:

— Гинь, старе пудло!

Відтак обі папуги крикнули разом: „Господи, услиши нас".

### Важна причина.

— Проповідь минувшої неділї зворушила мене до сліз; чи і ти плакала?

— На жаль, нї нї! Моя хустка злазить від мокрого.

### І се рація.

Марта: Прошу пані, я тепер хочу бути за кухарку.

Пані: Якжеж се: з мамки хочеш бути кухаркою?

Марта: Чомуж нї? Коли я потрафила викормити малих, то потрафлю і великих.

### Наші жінки.

— Моя Мариню, позволь і менї раз поступити після моєї волї... чей у всім тебе слухати не можу?

— Видиш, коханий, не йде цілком менї о се, але ти чейже повинен дати добрий примір дітям, щоби слухали мами.

# ДО УКРАЇНЦІВ У КЛІВЛЕНД.

Комітет будови „У. Н. Дому" в Клівлєндї подає до загальної відомости всїм Хвальним Братствам і Товариствам, як і цілому українському загалу в Клївленді, що дня 22. грудня с. р. відбудеть ся **ЗАГАЛЬНЕ УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ**, в гали Кореня, при Вест 11-тій улици.

Справа дуже важна і загально народна, тож обовязком кождого Українця прийти на се віче.

Тимчасовий Комітет здасть звіт зі своєї діяльности за час свого урядованя. Статутова комісія предложить виготовлений нею статут та представить справу корпорації. На вічу має вибрати ся новий уряд до дальшої працї.

Тож до дїла, клївлендські Українці! Приходїть на заповіджене віче і подумайте над своїм власним добром. Не давайте ся визискувати своїм ворогам, а старайте ся мати свою хату, бо знаєте, що в „своїй хаті своя правда і сила і воля". КОМІТЕТ.